

Handläggare
Erik Nordstrand
Telefon: 08-508 43 112**Till**
Socialnämnden
2021-01-26

Årsrapport – Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner årsrapporten gällande Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.
2. Socialnämnden överlämnar rapporten till stadsdelsnämnderna och berörda facknämnder.
3. Socialnämnden beslutar att en utbildningssatsning om beslutsstödet EARL ska erbjudas socialsekreterare i staden som arbetar med utredningar gällande barn 6 – 12 år.

Fredrik Jurdell
socialdirektörVeronica Wolgast Carstorp
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade i budget 2019 att socialnämnden i samarbete med kommunstyrelsen skulle ta fram en strategi för hur staden kan minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. I juni år 2020 beslutade kommunfullmäktige att anta strategin. Strategin utgår från fyra övergripande prioriterade utgångspunkter som innefattar särskilt utpekade områden inom vilka vissa aktiviteter, arbetssätt och åtgärder ska äga rum på den lokala nivån. Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner årsrapporten som beskriver arbetet med att implementera strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.

Bakgrund

I budget för 2019 beslutade kommunfullmäktige att socialnämnden i samarbete med kommunstyrelsen ska ta fram en strategi för hur staden kan minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Strategin ska komplettera stadens trygghets- och säkerhetsprogram. I juni år 2020 beslutade kommunfullmäktige att anta strategin.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid avdelningen för stadsövergripande sociala frågor, kompetenscenter barn och unga. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 20 januari och funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den 21 januari.

Ärendet

År 2019 fick socialförvaltningen i uppdrag att tillsammans med stadsledningskontoret, arbeta fram en strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Strategins fyra övergripande prioriterade utgångspunkter är systematisk samhandling mellan olika aktörer, förskola, skola och fritid som skyddsfaktorer, våldsprevention med ett jämställdhetsperspektiv och samverkan mellan myndigheter och civilsamhället. Varje utgångspunkt innefattar särskilt utpekade områden där vissa aktiviteter, arbetssätt och åtgärder ska äga rum på den lokala nivån. Året därpå uppdrogs till förvaltningen att samordna och driva implementeringen av strategin genom att stötta stadsdelsförvaltningarna i arbetet med att ta fram lokala handlingsplaner. I juni 2020 beslutade kommunfullmäktige att anta strategin och att även ge socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen, idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen i uppdrag att arbeta fram lokala handlingsplaner utifrån strategin. Dessa ska vara klara i samband med tertiärluppföljning ett.

Socialförvaltningen har genomfört en kvalitetssäkring av stadsdelsförvaltningarnas handlingsplaner. Årsrapporten syftar till att beskriva vad som åstadkommits inom ramen för uppdraget att samordna och implementera strategin. Den beskriver de olika aktiviteter som har genomförts samt ger förslag på nya aktiviteter som ytterligare kan förstärka implementeringen av strategin. Bland annat ges förslag om stadsövergripande erfarenhetsutbyten, uppföljning och utvärdering samt en ny kompetensutveckling för stadens medarbetare. De goda exemplen från stadsdelsförvaltningarna som beskrivs kortfattat i rapporten är tänkta att inspirera, spridas och utvecklas.

Jämställdhetsanalys

Vid sidan av ålder är kön den faktor som har starkast koppling till våld och kriminalitet. Därför ska stadens strategi och våldsförebyggande arbete präglas av kunskap om maskulinitet och jämställdhet i sitt genomförande av insatser i verksamheter för att minska risken att unga och främst pojkar och unga män dras in i kriminalitet. Att använda sig av våldspreventiva metoder med ett jämställdhets- och genusperspektiv är att föredra, då både flickor och pojkar och kvinnor och män måste förhålla sig till normer för maskulinitet.

Barnrättsperspektiv

Barn har rätt till inflytande och delaktighet. Varje barn har också rätt till goda uppväxtvillkor, hälsa och utveckling. Inom ramen för strategin betonas vikten av systematisk samhandling bland annat genom främjande och tidiga insatser, snabba insatser och samordnade insatser. När olika aktörer samhandlar är det av betydande vikt att barnet eller den unge görs delaktig och får inflytande utifrån sin ålder och mognad.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser mycket positivt på att staden har utvecklat och antagit denna strategi och att den omfattar både små barn, unga och unga vuxna. Det är av stor betydelse att staden på detta sätt tar ett brett grepp på frågan och lyfter fram vikten av bred samverkan och samhandling mellan flera olika myndigheter såsom förskolan, skolan, fritiden, socialtjänsten, jobbtorgen, polisen, kriminalvården, SiS, hälso- och sjukvården och civilsamhället.

Strategin bidrar till att skapa goda förutsättningar för ett mer strukturerat, kontinuerligt och långsiktigt arbete för att minska risken för skolmisslyckanden och framtida utanförskap, för prevention och tidiga insatser som syftar till att stabilisera skolgång, ge skydd och stöd, förebygga brottsligt beteende och rekrytering till kriminalitet. Stadsdelsförvaltningarna har lagt ner ett gediget arbete på att ta fram lokala handlingsplaner och mycket gott arbete pågår redan. Samverkan lokalt med andra myndigheter, aktörer och civilsamhället kan dock som regel ofta utvecklas till det bättre, likaså innehållet i de lokala handlingsplanerna avseende metoder och arbetssätt. Detta utgör ett löpande kvalitetsarbete för alla berörda myndigheter och aktörer.

Arbetet framåt, de i rapporten föreslagna aktiviteterna och budgetuppdraget 2021 att samordna och stödja stadsdelsförvaltningarnas och de berörda fackförvaltningars arbete med att implementera och följa upp strategin utifrån lokala

lägesbilder och handlingsplaner, ligger helt i linje med ett flertal budgetuppdrag, exempelvis att fortsätta projektet STIS (stärkt tidigt stöd i samverkan) tillsammans med Region Stockholm och utöka hembesöksprogrammet. Uppdatera stadens stödmaterial kring barnrättsperspektivet med särskilt fokus på barns rätt till utbildning. Öka förekomsten av SIP (samordnad individuell plan). Fortsätta spridningen av stödmaterial för samarbetet mellan skola och socialtjänst samt utveckla kunskap om varandras roller och ansvar. Ta fram en sekretesshandbok om samverkan mellan socialtjänst och polis. Implementera den gemensamma modellen för skolsociala team och utöka socialtjänstens närvaro i skolan. Stärka samverkan med socialtjänsten, skolan och polisen för att främja säkerhet, trygghet och studiero och elevernas kunskapsresultat. Stödja utbildningsförvaltningens arbete med MVP (mentor i våldsprevention) för att stärka det våldsförebyggande arbetet och stödja det trygghetsskapande arbetet i stadens skolor. Tillsammans med stadsdelsförvaltningarna utreda förutsättningarna för att samlokalisera socialsekreterare och polis i stadens lokalpolisområden. Stärka samverkan mellan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamheter och polis med fokus på tidiga insatser och det förebyggande och uppsökande sociala arbetet för att nå fler barn och familjer i riskzon. Fortsätta ta en ledande och samverkande roll, tillsammans med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna i arbetet med insatser för de ungdomar som nås genom sociala insatsgrupperna, både målgrupperna 12-18 år samt 19-29 år. Implementera SAMS i hela staden för obruten skolgång för alla placerade barn och unga. Verka för att fler barn och unga får ta del av insatsen behandlingsfamilj som alternativ till institutionsvård. Även implementering av stadens nya riktlinjer för handläggning och dokumentation av ärenden gällande barn och unga inom individ- och familjeomsorgen, som började gälla den 1 januari 2021 och bland annat lyfter fram skolan som skyddsfaktor och vikten av tidiga insatser i samhandling med polisen vid ungas brottslighet, ligger väl i linje med socialförvaltningens uppdrag att samordna stadsdelsförvaltningarnas arbete med att implementera strategin. Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner föreliggande årsrapport.

Bilaga

Årsrapport 2020 – Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.